

Περπατώντας
στα Τζουμέρκα

Από το Ελληνικό στη Μονή Τρούκας

Μια πεζοπορική διαδρομή για παιδιά

Οδηγός που κρατάς στα χέρια σου έχει σκοπό να σε "οδηγήσει" να ανακαλύψεις μια όμορφη και γνήσια γωνιά της Ηπείρου που βρίσκεται στο νότιο - ανατολικό τμήμα του Νομού Ιωαννίνων και είναι ο Δήμος Βορείων Τζουμέρκων.

Η διαδρομή: Από το χωριό Ελληνικό έως τη Μονή Τσοούκας
Τύπος διαδρομής: Πεζοπορική διαδρομή σε άσφαλο
Επίπεδο δυσκολίας: 1 (εύκολη διαδρομή)
Συνολικό μήκος: 4 χιλιόμετρα
Διάρκεια πορείας: Μία ώρα
Υψόμετρο: 740 μέτρα από την επιφάνεια της θάλασσας
Εκκίνηση: Είσοδος του χωριού Ελληνικό, στη διασταύρωση με την Επαρχιακή οδό Άρτας-Ιωαννίνων

Σταθμοί:

- ▶ Το Δημοτικό Σχολείο Ελληνικού σε απόσταση 1,4 χλμ (16' πορεία)
- ▶ Το Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Θεόδωρος Παπαγιάννης
- ▶ Η Εκκλησία Κοίμησης Θεοτόκου σε 600 μ. (8' πορεία)
- ▶ Η Μονή Τσοούκας σε απόσταση 2 χιλιόμετρα (33' πορεία)

Στη διαδρομή από την είσοδο του χωριού μέχρι και τη Μονή Τσοούκας συναντάμε υπαίθρια γλυπτά που τοποθετήθηκαν από το γλύπτη Θεόδωρο Παπαγιάννη

Από τον εξώστη της Μονής Τσοούκας έχουμε την ευκαιρία να ατενίσουμε τη χαράδρα του ποταμού Αράχθου και τα όρη Περιστέρι και Τζουμέρκα της οροσειράς της Νότιας Πίνδου.

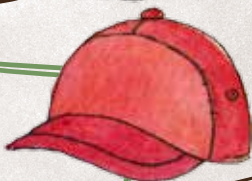
Η εύκολη πεζοπορική διαδρομή που θα ακολουθήσουμε μπορεί να μετατραπεί σε μια αξέχαστη περιπέτεια εξερεύνησης στη φύση, με τον κατάλληλο εξοπλισμό:

Εξοπλισμός

Κλειστά παπούτσια, κατά προτίμηση αθλητικά ή ορειβατικά, θα προστατεύσουν τα πόδια σου από αγκάθια, έντομα και τραυματισμούς.

Ένα καπέλο (κατά προτίμηση πλατύγυρο). Απαραίτητο σε κάθε εξόρμηση για να σε προστατεύει από τον ήλιο!

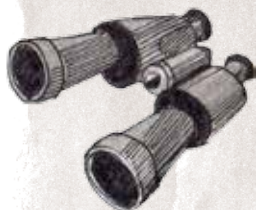
Ένα σακιδάκι πλάτης, θα σου δώσει τη δυνατότητα να έχεις τα χέρια σου

Ένα μπαστούνι ή ραβδί, θα σε βοηθήσει να στηρίζεσαι, να εξερευνάς το έδαφος, να παραμερίζεις θάμνους ή να ψάχνεις μέσα στα φύλλα και να πάνεις καρπούς από τα δέντρα.

Ο σουγιάς θα χρειαστεί για να καθαρίσεις τα φρούτα σου, να σκαλίσεις φλούδες δέντρων, να φτιάξεις ένα αυτοσχέδιο μπαστούνι.

Τα κιάλια θα σου χρησιμεύσουν για να παρατηρήσεις τα βουνά και το ποτάμι από την εξέδρα της Μονής Τσούκας, τα πουλιά στα δέντρα και τον ουρανό. Αν έχεις υπομονή, μπορεί να δεις έναν χρυσαετό να πετάει!!

Ο μεγεθυντικός φακός θα χρειαστεί για να παρατηρήσεις τα έντομα, τα φύλλα των φυτών και τα λουλούδια.

Μια σακούλα είναι απαραίτητη για να "συλλέξεις" θησαυρούς και υλικά για τα δικά σου γλυπτά έργα. Επίσης μην ξεχνάς να χρησιμοποιείς σακούλα για τα σκουπίδια σου!

Ένα μπλοκάκι κι ένα μολύβι για να σημειώσεις τους σταθμούς της διαδρομής, τις παράξενες λέξεις, τα ονόματα των δέντρων και των πουλιών ή για να σχεδιάσεις το τοπίο.

Η φωτογραφική μηχανή θα σε βοηθήσει να κρατήσεις τις αναμνήσεις ζωντανές για πολλά-πολλά χρόνια!

Πάρε μαζί σου ένα παγούρι για να το γεμίσεις με δροσερό νερό από τις πηγές!

Για φαγητό προτίμηση φρούτα, ξηρούς καρπούς, ένα κομματάκι μαύρη σοκολάτα.

Στην επιστροφή μπορείς να δοκιμάσεις τις τοπικές γεύσεις στα εστιατόρια του χωριού.

Το χωριό Ελληνικό Ιωαννίνων βρίσκεται σε απόσταση 18 χιλιομέτρα από τα Ιωάννινα και οριοθετείται από τον ποταμό Άραχθο στα ανατολικά, την κορυφογραμμή της Αετοράχης στα δυτικά και το Ξηροβούνι νότια. Είναι χτισμένο στην πλαγιά ενός λόφου, με υψόμετρο 740 μέτρα, είναι προσήλιο και το κλίμα είναι ηπειρωτικό, με αρκετά ψυχρούς χειμώνες. Ανήκει στα Κατοανοχώρια, ένα σύνολο από 11 χωριά που βρίσκονται στις δυτικές όχθες του Αράχθου.

ΛΟΖΕΤΣΙ

Παλιά ονομασία του χωριού με δύο ερμηνείες:

- ‘‘Καταφύγιο’’ γιατί λειτουργούσε το χωριό σαν καταφύγιο ληστών.
- ‘‘αμπελώνας’’ γιατί είχε πολλά αμπέλια.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ

Τα ερείπια από πελασγικά τείχη, που μαρτυρούν ότι η περιοχή κατοικείται από την αρχαιότητα, έδωσαν το νέο όνομα στο χωριό. Το Ελληνικό χτίστηκε κατά πάσα πιθανότητα λίγο πριν το μοναστήρι της Τσούκας, το 1190 μ.χ.

Στο κέντρο του χωριού θα συναντήσεις την πλατεία με το θεόρατο πλάτανο που βρίσκεται εδώ από το 1820 και έχει περίμετρο πάνω από 6 μέτρα!

Πιάσε τα χέρια με τους φίλους σου και προσπαθήστε να αγκαλιάσετε το δέντρο. Πόσα παιδιά χρειάζονται;

Υπάρχουν συνολικά δέκα βρύσες στο χωριό που αξιοποιούν τα πολλά νερά της περιοχής. Κάτω από την πλατεία η βρύση ‘‘Μπουχνί’’. Γέμισε το παγούρι σου με δροσερό νερό για το δρόμο!

Μέσα στο χωριό κάνε μια στάση στο Ναό Κοίμησης Θεοτόκου. Είναι αγιογραφημένος στα 1662 και είναι αφιερωμένος στην Παναγία. Γιορτάζει το Δεκαπενταύγουστο

Το λιθόκτιστο κωδωνοστάσιο του 1866

Οι Ξερολιθιές

Ξερολιθιά είναι το χτίσιμο της πέτρας χωρίς συνδετικό υλικό. Οι μάστορες της περιοχής των Τζουμέρκων ήταν ονομαστοί για την τέχνη τους. Καθώς περπατάς μέσα στο χωριό προσπάθησε να ανακαλύψεις τοίχους, μάντρες και πεζούλια φτιαγμένα με Ξερολιθιά και φωτογράφισέ τα!

Κύρια ασχολία των κατοίκων είναι κατά παράδοση, η γεωργία και η κτηνοτροφία. Γινόταν και γίνεται παραγωγή και εμπόριο γαλακτοκομικών προϊόντων, κρέατος και μαλλιού.

Από το δάσος της μονής Τσούκας γινόταν παραγωγή και εμπόριο ξύλου και ξυλοκάρβουνου.

Άλλα επαγγέλματα που υπήρχαν στην περιοχή ήταν τεχνίτες της πέτρας, ράφτες και μυλωνάδες.

Σήμερα η γειτνίαση με τα Γιάννενα έχει επηρεάσει τη ζωή των ανθρώπων του χωριού και πολλοί δουλεύουν στην πόλη.

Το Παρθεναγωγείο

Χτίστηκε το 1882 από τον ευεργέτη Ν.Μανδελόπουλο και λειτούργησε επί 40 χρόνια ως Υφαντήριο και Παρθεναγωγείο. Τα κορίτσια της περιοχής διδάσκονταν την υφαντική τέχνη και έφτιαχναν τα περίφημα κατσάνικα υφαντά (ρούχα, χαλιά, κιλίμια, φλοκάτες, κουρελούδες)

Έθιμα – Παραδόσεις

Καγκελάρης η κύκλες

Πάνδημος χορός σε "κύκλες" που έχει τελετουργική μορφή. Επικεφαλής ο ιερέας, οι ηλικιωμένοι, οι άντρες και μετά οι γυναίκες και τα παιδιά. Οι χορευτές τραγουδούν εναλλάξ, άντρες και γυναίκες, δίνοντας το ρυθμό. Τον χορό μπορείς να παρακολουθήσεις, αν βρεθείς εδώ το Πάσχα και στο πανηγύρι του χωριού, στις 8 Σεπτεμβρίου.

Τα Λαζαρούδια

Τα κάλαντα του Λαζάρου λέγονταν από δυο παιδιά με αυτοσχέδια κατασκευή με κουδούνια. Το κέρασμα των νοικοκύρηδων ήταν συνήθως αυγά που μάζευαν τα παιδιά για να τα βάψουν το Πάσχα.

Ζωντανή παράδοση καθώς και σήμερα παρέες Κατσάνων λένε τα κάλαντα στα Γιάννενα.

Τοπικές γεύσεις

Νόστιμα κρέατα όπως γίδα, προβατίνα, ζυγούρι.

Μακαρονόπιτα, ριζόπιτα, χορτόπιτα, γαλατόπιτα, τηγανίτες.

Προϊόντα

Κρασί - μέλι - καρύδια - κρέας - τυροκομικά προϊόντα - αυγά – τραχανάς

Τα παλιά Γιάννενα

Κάτω από τον Άραχθο ποταμό είναι ένα μέρος που λέγεται «Χαλάσματα». Λένε πως εκεί ήταν τα παλιά Γιάννενα. Βούλιαξαν όμως και χάθηκαν πολλοί άνθρωποι. Μάλιστα η παράδοση λέει πως ένας πετεινός ακουγόταν να λαλεί για σαράντα μέρες!

Μέσα στο χωριό, δίπλα στην κεντρική πλατεία, θα συναντήσεις το Δημοτικό Σχολείο, ένα όμορφο πέτρινο κτίριο που στεγάζει και το Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Θεόδωρος Παπαγιάννης.

Το Σχολείο

Διώροφο κτίριο χτισμένο από σπουδαίους Ηπειρώτες μαστόρους με χρήματα του ευεργέτη Ν. Μανδελόπουλου. Σήμερα λειτουργεί μονοθέσιο δημοτικό σχολείο με εννέα μόνο μαθητές από το Ελληνικό και τα γύρω χωριά.

Το Μουσείο

Στεγάζεται στο κτίριο του σχολείου και εγκαινιάστηκε το 2009. Η μοναδικότητά του έγκειται στο γεγονός ότι περιλαμβάνει έργα του γλύπτη Θεόδωρου Παπαγιάννη που μιλούν για τον τόπο, την Ήπειρο και την ιστορία της. Τα έργα έχουν θέματα όπως το ψωμί, οι ευεργέτες, οι ξενιτεμένοι Ηπειρώτες, ο πνευματικός άνθρωπος, ο μάστορας, ο δάσκαλος, ο βοσκός και η Ηπειρώτισσα μάνα.

Ο γλύπτης

Ο Θεόδωρος Παπαγιάννης μεγάλωσε στο Ελληνικό και εδώ έμαθε τα πρώτα του γράμματα. Σπούδασε στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών Αθηνών με δάσκαλο τον Γιάννη Παππά. Δίδαξε στο Α΄ εργαστήριο Γλυπτικής της Α.Σ.Κ.Τ. Διοργανώνει συμπόσια Γλυπτικής στην Ελλάδα και την Κύπρο, δημιουργώντας μεγάλα γλυπτά στο δημόσιο χώρο.

Στη φωτογραφία ο γλύπτης με τα πρώτα του έργα

Μια ιστορία σαν παραμύθι

Σε ηλικία 12 ετών ο Θεόδωρος Παπαγιάννης θέλησε να διακόψει το σχολείο. Ο πατέρας του δέχθηκε, του αγόρασε πρόβατα και τον έστειλε να γίνει βοσκός. Άρχισε να σκαλίζει πέτρες και να τους δίνει ανθρώπινη μορφή. Μετά από ένα χρόνο στα βουνά αποφάσισε να γυρίσει στο σχολείο και να σπουδάσει την τέχνη που αγάπησε όσο και τον τόπο του.

Στην αυλή

Στην υπέροχη αυλή του σχολείου, με θέα τα βουνά έχεις την ευκαιρία να θαυμάσεις αλλά και να παίξεις με τα γλυπτά που δημιούργησαν εδώ καλλιτέχνες στη διάρκεια των θερινών Συμποσίων Γλυπτικής (2011-2013). Πολλά από αυτά κατασκευάστηκαν με υλικά από την φύση ή με άχρηστα υλικά και σκουπίδια που βρέθηκαν στην περιοχή για να μας υπενθυμίσουν το μήνυμα της ανακύκλωσης.

Γίνε και εσύ γλύπτης!

Φτιάξε από πηλό ανθρωπάκια και μικρά ζώα, όπως το βοσκό με τα προβατάκια

Το μουσείο λειτουργεί καθημερινά 9.30-15.00 εκτός Δευτέρας
Τηλέφωνο :2651089220

Βαδίζοντας προς τη Μονή Τσοούκας

Στο πάνω μέρος της πλατείας θα πάρεις το δρόμο που οδηγεί στο μοναστήρι.

Κατά μήκος της διαδρομής σε περιμένει ένα αναπάντεχο παιχνίδι!

Ανακάλυψε τα υπαίθρια γλυπτά που έγιναν στο φυσικό τοπίο με τα υλικά της γης!

Ο ποιμένας και το ποίμνιο

Ο προσκυνητής

Το μάτι του θεού

Δέσση

Το βουνό

Μπορείς να εξηγήσεις τα ονόματα των γλυπτών;

Τι είναι η Land Art;

Η τέχνη αυτή ονομάζεται Τέχνη της Γης, γιατί γίνεται μέσα στη φύση με υλικά που βρίσκονται στον τόπο (πέτρες, ξύλα, άμμος, νερό κ.ά.)

Στο διαδίκτυο μπορείς να δεις έργα της Land Art από όλη τη Γη!

Μάζεψε πέτρες, ξύλα και πεσμένα φύλλα και φτιάξε το δικό σου έργο όταν επιστρέψεις στην πλακόστρωτη πλατεία. Μπορείς να το φωτογραφίσεις από ψηλά και να κρατήσεις το έργο σου για πάντα!

Καθώς πλησιάζεις στο μοναστήρι ο δρόμος γίνεται ανηφορικός και περνάς από ένα δασάκι.

Ένα αγριοκάτσικο σε περιμένει στην άκρη του γκρεμού!

Η Μονή Τσούκας

Ένα από τα σημαντικότερα και παλαιότερα μοναστήρια του Νομού Ιωαννίνων θα συναντήσεις στο τέλος της διαδρομής. Αφιερωμένη στη Γέννηση της Θεοτόκου, η Μονή Τσούκας έχει ιστορία αιώνων αφού ιδρύθηκε το 1190 μ.Χ. από τον αυτοκράτορα Ισαάκιο Β΄ Άγγελο.

Πρόκειται για ένα μοναστηριακό συγκρότημα, που θυμίζει κάστρο, με εσωτερική αυλή, κελιά (δωμάτια μοναχών), οντάδες, στέρνα και εκκλησία που διαθέτει αξιόλογες τοιχογραφίες και επιχρυσωμένο τέμπλο. Είναι χτισμένο με μεγάλη δεξιτεχνία, με πέτρα στις στέγες, τους τοίχους, τα καλντερίμια και ξύλινα χαγιάτια.

Το Μοναστήρι είναι πολύ περιποιημένο και διαθέτει χώρους για να καθίσεις, να ξεκουραστείς και να απολαύσεις την ψυχιά και τη μοναδική θέα

Το Πανηγύρι

Το Μοναστήρι γιορτάζει στις 8 Σεπτεμβρίου με λαμπρό διήμερο πανηγύρι στο προαύλιο της Μονής που συγκεντρώνει πολύ κόσμο από τα Γιάννενα και τα γύρω χωριά. Η εικόνα της Μονής θεωρείται θαυματουργή και γι' αυτό γίνονται πολλά τάματα καθώς και το ζώσιμο της εκκλησίας με κεριά από τους πιστούς.

Στο πίσω μέρος της Μονής έχει κατασκευαστεί εξέδρα απ' που μπορεί κανείς να απολαύσει τη θέα στη χαράδρα του Άραχθου και τα βουνά γύρω. Αν έχεις κιάλια μπορείς να παρατηρήσεις τα βουνά και το ποτάμι από κοντά. Απέναντι ακριβώς εντόπισε ένα έργο τέχνης της φύσης!

Βρίσκεσαι στο χείλος του γκρεμού και πρέπει να προσέχεις!

Μια ματιά στη φύση!

Η περιοχή είναι τόπος κατεξοχήν ορεινός. Κυριαρχούν οι επιβλητικοί όγκοι των βουνών, των Τζουμέρκων, του Περιστερίου και του Ξηροβουνίου αλλά και της χαράδρας του Αράχθου ποταμού. Εδώ αρχίζει το Εθνικό Πάρκο Τζουμέρκων, Περιστερίου και χαράδρας του Αράχθου που ιδρύθηκε το 2009.

Ο Άραχθος

Είναι το όγδοο μεγαλύτερο ποτάμι της χώρας και ένα από τα σημαντικότερα της Ηπείρου. Το μήκος του φθάνει τα 140 χιλιόμετρα. Πηγάζει από τη Βόρεια Πίνδο, διατρέχει ένα σημαντικό κομμάτι του Νομού Ιωαννίνων, όλο το Νομό Άρτας και εκβάλλει στον Αμβρακικό Κόλπο. Παραπόταμοι του, ο Καλαρίτικος, ο Ζαγορίτικος και ο Μετσοβίτικος.

Αξιοποιώντας τους φυσικούς πόρους

Χάρη στις πολλές ορεινές πηγές οι κάτοικοι δημιούργησαν αλώνια, νερόμυλους, νεροτριβές και ωραίες πετρόχτιστες βρύσες μέσα και έξω από το χωριό. Κάτω από την Τσούκα υπήρχε νερόμυλος στη θέση Κορβέσια

Η Σιορόκα

Είναι το πυκνό δρυόδασος που απλώνεται κάτω από το Μοναστήρι της Τσούκας. Στο δάσος συναντάμε έλατα, αγριελιές, δαφνοκέρασο και την Πινδία Δάφνη. Στα απότομα βράχια της χαράδρας χτίζουν τις φωλιές τους οι αετοί, τα όρνια, τα κοράκια, τ' αλογόκουκα, τ' αγριοπερίστερα, τα πετροχελίδονα και άλλα αγριοπούλια.

Μέσα στο δάσος ζουν αλεπούδες, λύκοι, κουνάβια, λαγοί και άλλα άγρια ζώα.

Από αυτό το δάσος γινόταν εμπορεία ξύλου και ξυλοκάρβουνου στα Γιάννενα και τα καμποχώρια.

Η Επιτροπή για την Προστασία του Αράχθου φροντίζει για την προστασία του ποταμού από προβλήματα που δημιουργεί η κατασκευή φραγμάτων για την εκμετάλλευση των υδάτων.

Κι ένα παιχνίδι με τη γλώσσα!
Σε αυτή τη σελίδα υπάρχουν πολλές σύνθετες λέξεις. Μπορείς να τις εντοπίσεις;

Το γεωγραφικό ανάγλυφο και η μεγάλη βιοποικιλότητα είναι χαρακτηριστικά της περιοχής των Τζουμέρκων. Οι μεγάλες υψομετρικές διαφορές και η ποικιλία του κλίματος ευνοούν την ανάπτυξη πλούσιας χλωρίδας και πανίδας που περιλαμβάνει σπάνια και χαρακτηριστικά είδη της ορεινής και αλπικής ζώνης.

ΧΛΩΡΙΔΑ

Στην περιοχή του Εθνικού Πάρκου Τζουμέρκων, Περιστερίου και Χαράδρας του Αράχθου φύονται περίπου 700 είδη φυτών.

Στις απόκρημνες πλαγιές των βουνών συναντάμε έλατα, αγριόκεδρα, μαύρα πεύκα, βελανιδιές, κουμαριές, αγριοκερασιές, κουτσουπιές και στο ποτάμι πλατάνια και ιτιές. Στα αλπικά λιβάδια φύονται φυτά όπως το σαλέπι, άγρια μέντα, τσαί, ρίγανη, ο κόκκινος κρίνος και 79 είδη που φυτρώνουν μόνο στην περιοχή!!

ΠΑΝΙΔΑ

Η πανίδα στο Εθνικό Πάρκο Τζουμέρκων Περιστερίου και Χαράδρας του Αράχθου περιλαμβάνει πολλά χερσαία, υδρόβια και ιπτάμενα ασπόνδυλα αμφίβια, ερπετά, πουλιά και 30 είδη θηλαστικών. Πολλά από αυτά είναι υπό εξαφάνιση και θεωρούνται απειλούμενα. Λύκοι, αλεπούδες, αρκούδες, αγριογούρουνα, λαγοί, ελάφια, ζαρκάδια, αγριόγιδα, σκίουροι, βίδρες.

Στον Άραχθο υπάρχουν 7 είδη ψαριών με σημαντικότερο την άγρια πέστροφα

Συναντάμε 150 είδη πτηνών, όπως αετούς, ασπροπάρηδες, πετρίτες, βραχοκιρκινέζες, πέρδικες, τσαλαπετεινούς.

Υπάρχουν επίσης 80 είδη πεταλούδων στην περιοχή.

Βίδρα

Η βίδρα είναι ένα μικρόσωμο ζώο που ζει στις όχθες των ποταμών και των λιμνών και μόνο όπου τα νερά είναι πολύ καθαρά. Θεωρείται ένα από τα σπανιότερα και πιο απειλούμενα θηλαστικά. Τρέφεται με ψάρια αλλά και με βατράχια, νερόφιδα, καβούρια, πουλιά και μικρά θηλαστικά.

Πέστροφα

Η πέστροφα είναι ψάρι των γλυκών νερών και ζει κυρίως σε ρυάκια, σε ποτάμια και λίμνες με κρύα νερά, πλούσια σε οξυγόνο. Είναι παμφάγο και τρέφεται με ζωοπλαγκτόν, έντομα, κάμπιες και μικρότερα ψάρια.

Ασπροπάρης

Ο Ασπροπάρης είναι ένα είδος γύπα που στην Ήπειρο ονομάζεται κουκάλογο γιατί σύμφωνα με την παράδοση "κουβαλάει" στην πλάτη του τον κούκο φέροντας την άνοιξη και την καλοτυχία. Είναι ένα από τα πιο παράξενα πουλιά και απειλείται με εξαφάνιση. Τρέφεται με ζωική ύλη αλλά και με σκουπίδια ή περιττώματα.

Αυτός είναι ο χάρτης της διαδρομής που θα ακολουθήσεις.
Αν έχεις μαζί σου πυξίδα μπορείς να προσδιοριστείς σε σχέση
με τα σημεία του ορίζοντα.

Τι προσανατολισμό έχει το χωριό;

Εναλλακτική διαδρομή
Ξεκινώντας από την πλατεία
του Ελληνικού και μετά από
συναρπαστική πεζοπορία μιάς
ώρας μέσα από το παραποτάμιο
δάσος, φτάνεις στη Γέφυρα
της Λυσιάς. Μια ευρηματική
συρμάτινη κρεμαστή γέφυρα
μήκους 70 μέτρων πάνω από
την κοίτη του Αράχθου.

Περπάτησε στα Ορεινά Τζουμέρκα και ανακάλυψε:

- Το χωριό Ελληνικό
- Τον ποταμό Άραχθο
- Το Μοναστήρι της Τσούκας
- Τους "Προσκυνητές"
- Το Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης

Θεόδωρος Παπαγιάννης

- Τις ξερολιθιές
- Την εκκλησία Κοίμησης Θεοτόκου
- Τις "κύκλες"
- Το Δημοτικό Σχολείο με την ωραιότερη αυλή

